

Romesh Kumar v. Municipal Committee and others
(S. S. Sandhawalia, C.J.)

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ ਜੇ.

ਰੋਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1980 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ 696

3 ਨਵੰਬਰ 1980

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ HI)— ਧਾਰਾ 61(1) (ਏ), 84 ਅਤੇ 86— ਧਾਰਾ 61 (1) (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ—ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ— ਕੀ ਧਾਰਾ 84 ਅਤੇ 86 ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ 1911 ਦੀ ਧਾਰਾ 61(1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਧਾਰਾ 84 ਅਤੇ 86 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ. (ਪਰਾ ੭)

ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸ, 1964 PLR 361

ਓਵਰਰੂਲਡ।

1978 ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਿਤੀ 4 ਜਨਵਰੀ, 1980 ਨੂੰ ਆਈਲੈਂਡ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

ਡੀਵੀ ਸਹਿਗਲ, ਪੀਐਸ ਰੈਨਾ ਅਤੇ ਵਿਨੋਦ ਕਟਾਰੀਆ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।

ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਗੋਇਲ, ਸਤ ਪਾਲ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ।
ਨਿਰਣਾ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ

1.) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਅਤੇ 86 ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਗਣਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ .

2. ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਛੇਹਰਟਾ, (1) ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ।

3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮੂਲ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। 300 ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1978-79 ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 659 ਦੇ ਪੈਕਟ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਾਹਤ ਦੇ ਨਾਲ। 270 ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1976-77 ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ 1976-77 ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। . 2,400 ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਲਾਨਾ ਭਾੜੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘਟਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 2,000 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਰੁੱਧ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ। 270 ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਵਜੋਂ . ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ -ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਲ 1977-78 ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 300 ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਵਜੋਂ . ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 84 ਅਤੇ 86 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਬਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਰਾਂ

Romesh Kumar v. Municipal Committee and others
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ: -

1. ਕੀ ਸਾਲ 1976-77 ਅਤੇ 1977-78 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ?
2. ਕੀ ਮੁਦਈ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?
3. ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
4. ਰਾਹਤ?

(1) ਏਆਈਆਰ 1979 ਐਸਸੀ 1250

ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤਿੰਨੋਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲਾ ਜੱਜ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

4. ਗਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

5. ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਮੁੱਢਲਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ *ਮੁਨਸ਼ੀ ਹਾਮ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਢੱਕਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੱਗਭਗ ਸਾਰੇ ਚੌਕਿਆਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 (1) (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ੇਵਾਰ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲਾ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ

ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਕਟ ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 84 ਅਤੇ 86 ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ., ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਉਪਾਅ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਉਸ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੰਗਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਤੰਗੀ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 84 ਅਤੇ 86, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਕੇਸ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨਾ ਕਿ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵੇਲੇ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 'ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ' ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ

Romesh Kumar v. Municipal Committee and others
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ।"

6. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨ ਟੈਕਸ' ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਏ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 84 ਦੀ ਅਪੀਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 86 ਦੀ ਪੱਟੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੋਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ *ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟੀ

7. *ਬਾਟਾ ਸੂ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਜਬਲਪੁਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ*, (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਦੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜੋ ਚੀਜ਼ ਡਿੱਗੀ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਸੀਪੀ ਐਂਡ ਬੋਰਾਰ ਮਿਉਨਿਸੀ ਪਾਲੀਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84(3) ਸੀ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ

(2) ਏਆਈਆਰ 1977 ਐਸਸੀ 955

ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ *ਪਰੀ ਸਮੱਗਰੀ* ਵਿੱਚ। ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਾਈ.ਵੀ., ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ. (ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਵਜੋਂ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 84(3) ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਜ਼ੂਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ *ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸ* (3) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੋਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ

ਕਰਨਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੁਣ ਫਾਈਨਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਕਲਜ਼ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮ ਕਮੇਟੀ, ਬਟਾਲਾ (4)* ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਧੀਨ ਠੋਕੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61(2) ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਅਤੇ 86 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ *ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ *ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ* ਅਤੇ *ਬਾਟਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ *ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸ ਦਾ ਕੇਸ* ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਬਾਈਂਡਿੰਗ ਪੂਰਵ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਅਤੇ 86 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੇ ਕੁਝ ਮਤਭੇਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐੱਨ.ਕੇ.ਐੱਸ

(3) 1964 PLR 361

(4) ਏਆਈਆਰ 1968 ਪੰਜਾਬ 389

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Romesh Kumar v. Municipal Committee and others
(S. S. Sandhawalia, C.J.)

ਡੋਲਮਿਨ